

Etusivu>Sinun oikeutesi>Syytetyt (rikosoikeudelliset menettelyt)

Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla.

Swipe to change

viro

Syytetyt (rikosoikeudelliset menettelyt)

Viro

Näillä sivuilla kerrotaan, mitä tapahtuu, kun rikoksesta epäilty tai syytetty henkilö joutuu oikeuteen. Liikenne rikkomuksista, joista määrätään yleensä sakkorangaistus, kerrotaan tietosivulla 5. Tietoja rikoksen uhrin oikeuksista löytyy täältä.

Lyhyt yhteenveto rikosoikeudenkäyntimenettelyistä

Rikosprosessin vakiovaiheet ovat lyhyesti esitettynä seuraavat:

Rikosprosessin aloittaminen

Oikeudenkäyntiä edeltävä menettely eli esitutkinta

Esitutkinta-aineistoon tutustuminen ja käsittelyä koskevat pyynnöt

Rikossyytteen nostaminen

Oikeudenkäyntiä edeltävät tuomioistuinmenettelyt

Oikeudenkäynti

Tuomio

Muutoksenhakumenettely (toisen ja kolmannen oikeusasteen tuomioistuimissa)

Tuomion täytäntöönpano

Rikosoikeudenkäyntimenettelyjen eri vaiheet ja vastaajan oikeudet niissä on esitetty yksityiskohtaisesti tietosivuilla. Esitetyt tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia, eivätkä ne korvaa oikeudellista neuvontaa.

Euroopan komission rooli

Euroopan komissiolla ei ole toimivaltaa rikosoikeudenkäyntimenettelyissä jäsenvaltioissa, eikä se siksi voi auttaa valituksen tekemisessä. Näillä sivuilla on tietoa siitä, keneen voi ottaa yhteyttä ja miten tulee menetellä.

Tarvittavat tiedot löytyvät alla olevien linkkien kautta

1 – Miten saan oikeudellista neuvontaa

2 – Oikeuteni rikostutkinnan aikana ja ennen oikeudenkäynnin alkua

Rikosprosessin aloittaminen

Pidätys ja vangitseminen

Kuulustelu ja todisteiden keruu

Rikostutkinta-aineistoon tutustuminen, käsittelyä koskevat pyynnöt ja syytteen esittely

Lisätietoa ulkomailla asuville

3 – Oikeuteni oikeudenkäynnin aikana

4 – Oikeuteni oikeudenkäynnin päättyttyä

5 – Liikenne rikkomukset

Linkkejä

Englanninkielinen yhteenveto Viron rikosoikeudenkäyntimenettelyistä

Päivitetty viimeksi: 01/10/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitettyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tämän sivun alkukielistä versiota [et](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä

suomennetaan parhaillaan.

1 – Miten saan oikeudellista neuvontaa

Jos joutuu rikosoikeudenkäynnin osapuoleksi, on erittäin tärkeää saada riippumatonta oikeudellista neuvontaa. Näillä sivuilla kerrotaan, milloin ja missä olosuhteissa rikoksesta epäillyllä on oikeus asianajajaan ja mitä asianajaja voi tehdä hänen hyväkseen. Tällä yleissivulla kerrotaan, miten asianajajan löytää ja miten hän saa palkkionsa, jos asiakkaalla ei ole varaa maksaa sitä.

Onko asianajajan käyttö pakollista?

Epäillyllä on oltava asianajaja oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä siitä lähtien, kun epäilty on saanut mahdollisuuden tutustua esitutkinta-aineistoon (ks. [tietosivu 2](#)). Epäillyllä on oltava asianajaja jo ennen tätä seuraavissa tapauksissa:

Epäilty oli alaikäinen rikoksen tekohetkellä.

Epäilty ei voi puolustaa itseään fyysisen tai psyykkisen vamman vuoksi tai puolustautuminen on tällaisen vamman vuoksi hankalaa.

Epäiltyä epäillään rikoksesta, josta voidaan määrätä elinkautinen vankeusrangaistus.

Tämän ja toisen rikosasian välillä vallitsee ristiriita, ja jälkimmäisen vastaajalla on puolustusasianajaja.

Epäilty on ollut tutkintavankeudessa vähintään kuusi kuukautta.

Asia käsitellään nopeutetussa menettelyssä.

Vastaajalla on oltava asianajaja oikeudenkäynnin aikana. Asianajajan läsnäolo oikeudenkäynnissä on pakollista.

Kuinka löydän asianajajan

Vastaajalla on oikeus valita asianajajansa, joka edustaa vastaajaa sopimuksen perusteella. Asianajajien nimet ja yhteystiedot ovat saatavilla [Viron asianajajaliiton](#) (*Eesti Advokatuur*) verkkosivuilla.

Jos sopimusta asianajajan kanssa ei ole tehty tai asianajaja ei voikaan edustaa vastaajaa, vastaajalla on oikeus pyytää nimittämään itselleen asianajaja.

Nimittämisen hoitaa Viron asianajajaliitto.

Oikeus saada asianajajaliiton nimittämä asianajaja ei riipu taloudellisesta tilanteesta. Vastaajan ei tarvitse kertoa tietoja taloudellisesta tilanteestaan asianajajaa hakiessaan.

Jos haluaa asianajajaliiton nimittämän asianajajan, on pyyntö toimitettava tutkintaviranomaiselle, syyttäjälle tai tuomioistuimelle.

Joissakin rikosoikeudenkäyntimenettelyissä asianajajan osallistuminen on pakollista. Jos vastaaja ei ole valinnut tällaisessa menettelyssä asianajajaa itse, tutkintaviranomainen, syyttäjä tai tuomioistuin nimittää asianajajan. Asianajajaa ei tarvitse tällöin hakea erikseen.

Asianajajan palkkion maksaminen

Vastaaja maksaa valitsemansa asianajajan palkkion itse. Asianajajan palkkio ja maksuehdot on kirjattu asianajosopimukseen.

Jos vastaaja ei halua palkata asianajajaa itse, hänellä on oikeus valtion tarjoamaan asianajajaan. Viron asianajajaliiton nimittämän asianajajan palkkion maksaa vastaajan sijasta valtio. Jos tuomioistuin toteaa vastaajan syylliseksi, vastaajan on korvattava valtiolle sen maksamat asianajajapalkkiot.

Voinko vaihtaa asianajajaa?

Vastaajalla on oikeus vaihtaa valitsemansa asianajaja. Jos vastaajalle on nimitetty asianajaja, asianajajan voi vaihtaa, jos sekä alkuperäinen että uusi asianajaja suostuvat vaihtoon. Jos nimitetty asianajaja on epäpätevä tai toimii huolimattomasti, vastaajalla on oikeus pyytää, että tuomioistuin erottaa kyseisen asianajajan ja asianajajaliitto nimittää uuden.

Linkkejä

[Viron asianajajaliitto](#)

Päivitetty viimeksi: 01/10/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

2 – Oikeuteni rikostutkinnan aikana ja ennen oikeudenkäynnin alkua

Rikosprosessissa on kaksi vaihetta: oikeudenkäyntiä edeltävä menettely eli esitutkinta ja oikeudenkäynti. Rikosprosessi voidaan myös päättää ennen asian viemistä oikeuteen (esimerkiksi kun rikostutkinnassa todetaan, ettei rikosta ole tehty). Ainoastaan tuomioistuin voi todeta vastaajan syylliseksi rikokseen.

Rikostutkinnan tarkoitus

Rikostutkinnan tarkoituksena on selvittää, onko rikos tapahtunut ja mitkä ovat rikoksen teko-olosuhteet. Rikostutkinnan aikana kerätään todisteita väitetystä rikoksesta ja sen teko-olosuhteista sekä tehdään päätös siitä, riittävätkö todisteet syytteen nostamiseen.

Rikostutkinnan vaiheet

Rikosprosessin aloittaminen

Rikosprosessin aloittaa tutkintaviranomainen (poliisi tai muu valtion viranomainen, jolla on tähän valtuudet) tai syyttäjä. Rikosprosessi alkaa, kun poliisi tai syyttäjä on saanut tiedon väitetystä rikoksesta.

Pidätys ja vangitseminen

Jos tutkintaviranomaisella on perusteltu syy epäillä, että henkilö on tehnyt rikoksen, tämä voidaan pidättää epäiltynä enintään 48 tunniksi.

Tutkintaviranomaisen on kuulusteltava pidätettyä välittömästi.

Jos rikostutkinnassa käy ilmi, ettei pidättämiseen ole perusteita, pidätetty on vapautettava välittömästi. Jos syyttäjä on vakuuttunut siitä, että pidätystä on jatkettava, jottei epäilty pakoile tutkintaa tai tee uutta rikosta, syyttäjän on pyydettävä tuomioistuimelta vangitsemismääräys.

Tässä tapauksessa pidätetty viedään tuomarin kuultavaksi 48 tunnin kuluessa pidätyksestä. Tuomari päättää, onko vangitseminen aiheellista. Jos tuomarin mielestä vangitsemiselle ei ole perusteita, epäilty vapautetaan välittömästi.

Kuulustelu ja todisteiden keruu

Rikostutkinnan tarkoituksena on kerätä todisteita olosuhteista, joissa rikos on tehty. Tätä varten kuulustellaan epäiltyä, uhria ja todistajia, kerätään todisteita, suoritetaan rikosteknisiä tutkimuksia ja toteutetaan seurantatoimia. Kaikki todisteiden keräämiseksi toteutetut toimet on kirjattava laissa vaaditulla tavalla.

Syytteessä voidaan käyttää vain lain mukaisia ja lakia noudattaen hankittuja todisteita.

Tutustuminen tutkinta-aineistoon, käsittelyä koskevat pyynnöt ja syytteen nostaminen

Rikostutkinta-aineisto sisältää yksityiskohtaiset tiedot tutkinnasta sekä todisteet. Kun rikostutkinta on saatu päätökseen, syyttäjä antaa jäljennöksen tutkinta-aineistosta puolustusasianajajalle. Asianajaja kertoo epäilylle todisteista ja häntä vastaan esitettyjen syytteiden perusteista.

Epäilyllä ja hänen puolustusasianajajallaan on oikeus esittää syyttäjälle pyyntöjä (esimerkiksi pyytää lisätodisteiden liittämistä aineistoon tai rikosprosessin päättämistä). Syyttäjän on tehtävä päätös näistä pyynnöistä. Jos syyttäjä ei täytä pyyntöä, sama pyyntö voidaan esittää uudelleen oikeudessa oikeudenkäynnin aikana.

Kun aineisto on esitelty epäilylle ja mahdollisista pyynnöistä on tehty päätökset, syyttäjä laatii syytekirjelmän, jos todisteita on syyttäjän mielestä riittävästi syytteen nostamiseen.

Syytekirjelmässä esitetään tosiseikat ja todisteet, joihin syyte perustuu. Syyttäjä esittää syytekirjelmän puolustusasianajajalle ja lähettää sen tuomioistuimeen. Tuomari aloittaa oikeudenkäynnin syytekirjelmän perusteella.

Oikeuteni rikostutkinnan aikana

Rikosprosessin aloittaminen (1)

Pidätys ja vangitseminen (2)

Kuulustelu ja todisteiden keruu (3)

Oikeus tutustua tutkinta-aineistoon, käsittelyä koskevat pyynnöt ja syytteen nostaminen (4)

Lisätietoa ulkomailla asuville (5)

Rikosprosessin aloittaminen (1)

Miksi rikosprosessi aloitetaan?

Rikosprosessi aloitetaan, koska tutkintaviranomainen on saanut tiedon, joka viittaa siihen, että rikos on tapahtunut. Tieto voi perustua henkilön jättämään ilmoitukseen tai rikokseen viittaavan tosiseikan paljastumiseen.

Rikosprosessin tarkoituksena on selvittää, onko rikos tapahtunut, ja jos on, riittävätkö todisteet epäillyn syyttämiseen rikoksesta.

Kuka suorittaa rikostutkinnan?

Rikosprosessia johtaa [syyttäjälaitos](#) (*Prokuratuur*), ja rikostutkinnan suorittaa tutkintaviranomainen syyttäjän ohjeiden mukaisesti. Yleensä rikostutkinnan suorittaa [poliisi](#). Rikostutkinnan voi suorittaa myös [suojelupoliisi](#) (*Kaitsepolitseiameet*), [vero- ja tullivirasto](#) (*Maksu- ja Tolliamet*), [ympäristötarkastuslaitos](#) (*Keskkonnainspeksioon*), [oikeusministeriön vankiloasasto ja vankila](#), sotilaspoliisi (*Sõjaväepolitsei*) ja [kilpailuvirasto](#) (*Konkurentsiamet*).

Tutkintaviranomainen voi suorittaa tiettyjä menettelytoimia vain syyttäjän tai tuomioistuimen luvalla.

Miten saan tietää, että rikosprosessi on aloitettu?

Rikosprosessi alkaa ensimmäisestä menettelyllisestä toimesta. Rikoksesta epäilty saa tietää rikosprosessin aloittamisesta, kun hänet pidätetään epäiltynä tai kutsutaan tutkijan luo kuulusteltavaksi.

Miksi minua epäillään rikoksesta?

Henkilöä kohdellaan epäiltynä, jos tutkintaviranomaisella on riittävät perusteet uskoa, että hän on tehnyt rikoksen. Perusteiden taustalla voi olla monia syitä, esimerkiksi seuraavia:

Epäilty on saatu kiinni rikoksesta itse teossa tai välittömästi teon jälkeen.

Rikoksen todistaja tai uhri on tunnistanut epäillyn rikoksen tekijäksi.

Rikoksesta saadut todisteet tai muut tiedot viittaavat siihen, että epäilty on tehnyt rikoksen.

Mitkä ovat oikeuteni epäiltynä?

Rikoksesta epäillyn tärkeimmät oikeudet ovat seuraavat:

oikeus saada tietää, mistä häntä epäillään; oikeus antaa lausuntoja asiasta tai oikeus kieltäytyä lausunnon antamisesta

oikeus saada tietää, että hänen lausuntoaan voidaan käyttää häntä itseään vastaan

oikeus tulkin apuun

oikeus puolustusasianajajan apuun

oikeus tavata asianajajansa kahden kesken

oikeus vaatia asianajajansa läsnäoloa kuulusteluissa

oikeus olla läsnä vangitsemismääräystä koskevan pyynnön käsittelyssä tuomioistuimessa

oikeus esittää todisteita

oikeus esittää pyyntöjä ja valituksia

oikeus tutustua selvittämistoimen pöytäkirjaan ja tehdä selvittämistoimen edellytyksiä, etenemistä ja tuloksia sekä pöytäkirjaa koskevia pyyntöjä, jotka kirjataan pöytäkirjaan, antaa suostumus sovintomenettelyn soveltamiseen, osallistua sovintomenettelyyn liittyviin neuvotteluihin, tehdä ehdotuksia sovellettavan rangaistuksen lajista ja määrästä sekä tehdä tai jättää tekemättä sovintomenettelyyn liittyvä sopimus.

Mitkä ovat velvollisuuteni epäiltynä?

Rikoksesta epäillyllä on velvollisuus

saapua paikalle tutkintaviranomaisen, syyttäjän tai tuomioistuimen kutsusta

osallistua menettelyllisiin toimiin ja noudattaa tutkintaviranomaisen, syyttäjän ja tuomioistuimen määräyksiä.

Mitä tietoja minulle annetaan meneillään olevista menettelyistä?

Tutkintaviranomaisen on selitettävä epäillylle tämän oikeudet ja velvollisuudet. Epäiltyä pyydetään allekirjoittamaan kirjallinen kuulustelupöytäkirja.

Allekirjoituksellaan epäilty vahvistaa, että hänen oikeutensa ja velvollisuutensa on selitetty hänelle.

Tämän jälkeen epäillylle kerrotaan, mistä häntä epäillään. Epäillylle annetaan lyhyt kuvaus teosta, josta häntä epäillään. Hänelle annetaan myös tarkat tiedot laista, jossa kyseinen teko määritellään rikokseksi. Tutkintaviranomaisella ja syyttäjällä ei ole velvollisuutta antaa epäillylle mitään muita tietoja ennen esitutkinnan päättymistä.

Milloin voin keskustella asianajajani kanssa?

Rikoksesta epäillyllä on oikeus tavata asianajaja välittömästi ja puhua hänen kanssaan. Epäillyllä on oikeus puhua asianajajan kanssa, ennen kuin tutkintaviranomainen kuulustelee häntä.

Pidätys ja vangitseminen (2)

Millä edellytyksillä minut voidaan pidättää?

Rikoksesta epäilty voidaan pidättää, jos

hänet saadaan kiinni rikoksesta itse teossa tai välittömästi teon jälkeen

rikoksen todistaja tai uhri tunnistaa epäillyn rikoksen tekijäksi

rikokseen liittyvät todisteet viittaavat siihen, että epäilty on tehnyt rikoksen.

Epäilty voidaan pidättää myös, jos tutkintaviranomaisella on muita tietoja, joiden perusteella kyseistä henkilöä on syytä epäillä rikoksesta ja epäilty yrittää paeta

epäillyn henkilöllisyydestä ei ole saatu varmuutta

tutkintaviranomainen uskoo, että epäilty voi jatkaa rikosten tekoa, pakoilla rikosprosessia tai vaikeuttaa sen kulkua jollain tavalla.

Epäilty voidaan pidättää ja vangita myös luovutettavaksi toiseen maahan (ks. kohta [Kuulustelu ja todisteiden keruu \(3\)](#)).

Kuka voi pidättää minut?

Tutkintaviranomaisella on oikeus pidättämiseen. Jos henkilö saadaan kiinni rikoksesta itse teossa tai välittömästi teon jälkeen tai jos hän yrittää paeta, kuka tahansa voi viedä hänet poliisille pidätettäväksi.

Miten saan tietää, miksi minut pidätettiin, ja mitä sitten tapahtuu?

Pidätyksen yhteydessä tutkintaviranomaisen on ilmoitettava epäillylle pidätyksen syyt ja selitettävä epäillyn oikeudet ja velvollisuudet. Viranomainen laatii pidätyspöytäkirjan, jossa esitetään pidätyksen oikeudellinen perusta ja rikoksen teko-olosuhteet. Epäillyllä on oikeus esittää pyyntöjä ja vaatia, että pyynnöt kirjataan pidätyspöytäkirjaan.

En osaa paikallista kieltä, joten miten saan selville, mitä tapahtuu?

Tutkintaviranomaisen on ilmoitettava pidätetylle välittömästi pidätetyn ymmärtämällä kielellä ja tavalla pidätyksen syyt sekä pidätetyn oikeudet.

Tutkintaviranomaisen on hankittava paikalle tarvittaessa tulkki. Tulkkaus on suullista (kirjallisia käännöksiä ei tehdä).

Voinko ilmoittaa läheisilleni pidätyksestä?

Pidätetyllä on oikeus ilmoittaa pidätyksestä ainakin yhdelle valitsemalleen läheiselle. Ilmoitus välitetään tutkintaviranomaisen kautta. Pidätetyllä on siis oikeus pyytää, että hänen valitsemalleen henkilölle ilmoitetaan pidätyksestä, ja ilmoituksen välittää tutkintaviranomainen.

Jos tutkintaviranomainen katsoo, että pidätetyn valitsemalle henkilölle ilmoittaminen pidätyksestä voi haitata rikosprosessia, se voi syyttäjän luvalla kieltäytyä ilmoittamasta pidätyksestä.

Kuinka kauan voin olla pidätettynä?

Pidätettynä voi olla enintään 48 tuntia. Jos tuomioistuin ei ole antanut vangitsemismääräystä 48 tunnin kuluessa pidätyksestä, tutkintaviranomaisen on vapautettava pidätetty välittömästi.

Millä edellytyksillä minut voidaan vangita?

Epäilty voidaan vangita syyttäjän hakemuksesta, jos on perusteltua syytä uskoa, että epäilty saattaa pakoilla rikosoikeudenkäyntimenettelyä tai tehdä uuden rikoksen. Vangitsemismääräyksen voi antaa vain tuomari.

Miten päätös vangitsemisestani tehdään?

Tutkintaviranomainen vie epäillyn oikeuteen saadakseen tuomarilta vangitsemismääräyksen. Tuomarin luokse tulevat myös syyttäjät ja asianajaja, jos epäilty näin haluaa. Tuomari lukee rikostutkinta-aineiston ja kuulustelee epäiltyä tarkistaakseen vangitsemisen syyt. Asian osapuolten kuulemisen jälkeen tuomioistuin hyväksyy tai hylkää vangitsemispynnön. Jos vangitsemispyyntö hylätään, epäilty on vapautettava välittömästi.

Kuinka kauan voin olla vangittuna?

Oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana voi olla vangittuna enintään kuuden kuukauden ajan. Poikkeustapauksessa tätä määräaika voidaan pidentää. Vangitulla on oikeus pyytää aina kahden kuukauden välein tuomioistuinta tarkistamaan vangittuna pitämisen syyt, ja tuomioistuimen on päätettävä viiden päivän kuluessa, onko vangittuna pitämisen jatkaminen perusteltua. Jos tuomioistuin toteaa, ettei vangittuna pitämiseen ole enää perusteita, vanki on vapautettava välittömästi.

Voinko päästä vapaaksi takuita vastaan?

Epäillyllä on oikeus pyytää, että vangitsemisen sijaan määrätään takuut. Tätä on pyydettävä tuomioistuimelta. Epäilty viedään tuomarin kuultavaksi, ja tuomari päättää takuita koskevasta pyynnöstä. Tuomarin on kuultava epäillyn ja tämän asianajajan mielipide.

Jos tuomioistuin suostuu pyyntöön, epäilty vapautetaan tutkintavankeudesta, kun takuusumma on siirretty tuomioistuimen tilille.

Voinko hakea muutosta vangitsemismääräykseen?

Epäilty voi hakea muutosta vangitsemismääräykseen. Epäillyn ja hänen asianajajansa on toimitettava kirjallinen muutoksenhakemus ylioikeuteen (*ringkonnakohus*) alkuperäisen vangitsemismääräyksen antaneen tuomioistuimen kautta. Hakemus on jätettävä 10 päivän kuluessa siitä, kun vangitsemismääräyksestä on saatu tieto.

Kuulustelu ja todisteiden keruu (3)

Kuulustelun ja todisteiden keruun tarkoitus

Kuulustelun ja todisteiden keruun tarkoituksena on todeta väitetyn rikoksen teko-olosuhteet ja kirjata ne pöytäkirjaan, jotta ne voidaan tarkistaa oikeudessa. Tutkintaviranomaisen ja syyttäjän on kerättävä sekä epäillyn osallisuuteen viittaavia tietoja että epäiltyä puoltavia tietoja. Epäillyn ei tarvitse osoittaa syyttömyyttään.

Pyydetäänkö minulta tietoja?

Tutkintaviranomaisen on kuulusteltava epäiltyä välittömästi.

Onko minun annettava tietoja tutkintaviranomaiselle?

Rikoksesta epäillyn ei tarvitse antaa tutkintaviranomaiselle tietoja eikä vastata hänelle esitettyihin kysymyksiin. Epäillyllä on oikeus vaieta. Vaikenemista ei voida missään tapauksessa tulkita syyllisyyden myöntämiseksi. Epäiltyä ei voida pakottaa todistamaan itseään tai läheisiään vastaan.

Miten kuulustelu tapahtuu?

Kuulustelun aluksi epäillylle on kerrottava, että hänellä on oikeus kieltäytyä antamasta lausuntoa ja että hänen lausuntoaan voidaan käyttää häntä vastaan. Ensin epäillyltä kysytään, onko hän tehnyt rikoksen, josta häntä epäillään.

Epäillylle annetaan mahdollisuus kertoa, mitä hän tietää tutkinnan kohteena olevasta rikoksesta. Hänelle esitetään myös kysymyksiä. Kuulustelusta laaditaan kirjallinen pöytäkirja. Epäillyllä on oikeus lukea kuulustelupöytäkirja läpi ennen sen allekirjoittamista, ja hänellä on oikeus saada huomautuksensa kirjatuksi pöytäkirjaan.

Entä jos sanon jotain, josta on minulle haittaa?

Epäillyn antamaa lausuntoa voidaan käyttää todisteena häntä itseään vastaan.

Voinko tunnustaa syyllisyyteni kaikkiin syytteisiin tai osaan niistä ennen oikeudenkäyntiä?

Epäilty voi tunnustaa syytteet tai osan niistä kuulustelun aikana. Epäilty voi tunnustaa syyllisyytensä myös milloin tahansa kuulustelun jälkeen, vaikka hän olisi ilmoittanut kuulustelussa olevansa syytön.

Rikosprosessi ei pääty, vaikka epäilty tunnustaisi syyllisyytensä. Tutkintaviranomaisten on edelleen selvittävä rikoksen teko-olosuhteet ja näytettävä rikos toteen. Epäiltyä ei voida tuomita rikoksesta pelkästään tunnustuksen perusteella.

Onko minulla oikeus perua tunnustukseni myöhemmin?

Vaikka epäilty olisi tunnustanut syyllisyytensä, hänellä on oikeus palata aiempaan lausuntoonsa ja kieltää syyllisyytensä myöhemmin rikosprosessin aikana ja myös oikeudessa. Tällöin epäillyn aiempi lausunto voidaan kuitenkin esitellä oikeudessa, ja sitä voidaan käyttää todisteena epäiltyä vastaan. Jos muut todisteet puoltavat epäillyn syyllisyyttä, tunnustuksen perumista ei oteta huomioon, koska sitä ei katsota uskottavaksi.

Saanko tietää, ketkä todistavat minua vastaan?

Tutkintaviranomaisella ei ole rikostutkinnan aikana velvollisuutta antaa epäillylle tietoa häntä vastaan todistaneista todistajista eikä siitä, mitä todistajat ovat sanoneet. Epäillylle kerrotaan todistajista ja heidän esittämistään todisteista vasta, kun hänen annetaan tutustua tutkinta-aineistoon esitutkinnan päätteeksi (ks. kohta [Oikeus tutustua tutkinta-aineistoon, käsittelyä koskevat pyynnöt ja syytteen nostaminen \(4\)](#)).

Esitetäänkö aiemmista rikoksistani kysymyksiä?

Epäillylle voidaan esittää kysymyksiä aiemmista rikoksista, mutta hän voi kieltäytyä vastaamasta. Tutkintaviranomaisella on oikeus selvittää eri rekistereistä, onko epäilty tehnyt aiemmin rikoksia. Mahdolliset aiemmat rikokset luetaan syytekirjelmässä.

Tehdäänkö minulle henkilöntarkastus?

Tutkintaviranomaisella on oikeus tehdä henkilöntarkastus etsiäkseen jälkiä rikoksesta ja tutkiakseen tunto-merkkejä sekä etsiäkseen muita rikostutkinnan kannalta tärkeitä tietoja.

Voidaanko minulta pyytää sormenjäljet ja DNA-näyte (esim. hius- tai sylkinäyte) tai muita ruumiinnesteitä?

Tutkintaviranomaisella on oikeus ottaa epäillyltä sormenjäljet sekä näytteitä, kuten biologista materiaalia DNA-tutkimusta varten.

Jos epäilty kieltäytyy antamasta näytteitä, tutkintaviranomaisella on oikeus käyttää pakkokeinoja. Jos epäilty kieltäytyy antamasta näytteitä tai niiden ottaminen loukkaa epäillyn fyysisistä koskemattomuutta, näytteet voidaan kuitenkin ottaa vain tutkintaviranomaisen määräyksestä. Epäillyllä on oikeus nähdä määräys.

Voidaanko kodissani, liikeiloissani tai esimerkiksi autossani tehdä etsintä?

Epäillyn kodissa, liikeiloissa tai esimerkiksi autossa voidaan tehdä etsintä, jossa pyritään löytämään todisteita rikoksesta tai muita rikoksen ratkaisemiseksi tarvittavia esineitä. Etsintään on saatava syyttäjän tai tuomioistuimen lupa. Jos etsintä on suoritettava kiireesti, se voidaan tehdä myös tutkintaviranomaisen luvalla.

Henkilölle, jonka omaisuuteen etsintä kohdistuu, on esitettävä etsintälupa, ja häntä on pyydettävä luovuttamaan luvassa mainittu esine. Jos esinettä ei luovuteta, tutkintaviranomaisen virkamiehet suorittavat etsinnän.

Voinko tehdä kantelun, jos oikeuksiani rikotaan?

Epäillyllä on oikeus kannella hänen oikeuksiaan rikkoneesta tutkintaviranomaisen toiminnasta ja toimittaa kantelu [📧 syyttäjälle](#). Jos kantelu koskee syyttäjän toimintaa, se voidaan toimittaa [📧 valtakunnansyyttäjälle \(riigiprokuratuur\)](#). Kantelu käsitellään 30 päivän kuluessa. Epäillylle lähetetään päätöksestä jäljennös. Jos epäilty ei ole tyytyväinen valtakunnansyyttäjän ratkaisuun, hän voi kannella asiasta tuomioistuimeen 10 päivän kuluessa.

Oikeus tutustua tutkinta-aineistoon, käsittelyä koskevat pyynnöt ja syytteen nostaminen (4)

Tutkinta-aineistoon tutustumisen tarkoitus

Tutkinta-aineistoon liitetään kaikki esitutkinnan aikana kerätyt todisteet ja yhteenvedo oikeudenkäyntiä edeltävästä menettelystä, ja siinä kuvataan rikoksen teko-olosuhteet. Epäillyllä on oltava oikeus tutustua tutkinta-aineistoon, jotta hän saa tietää, mistä ja millä perusteella häntä syytetään.

Milloin saan tutustua tutkinta-aineistoon?

Epäillyn annetaan tutustua tutkinta-aineistoon heti esitutkinnan päätyttyä.

Miten oikeus tutustua rikostutkinta-aineistoon myönnetään?

Epäillyllä on oltava asianajaja, ennen kuin tutkinta-aineisto annetaan hänelle tutustuttavaksi (ks. [tietosivu 1](#)). Syyttäjä antaa asianajajalle jäljennöksen tutkinta-aineistosta. Asianajaja kertoo epäillylle aineiston sisällöstä.

Kuinka paljon aikaa minulla on tutustua tutkinta-aineistoon?

Aineistoon tutustumiselle ei ole erityistä määräaikaa. Jos aineistoon tutustuminen on syyttäjän mielestä viivästynyt, syyttäjä voi kuitenkin asettaa määräajan. Aikaa on myönnettävä riittävästi, jotta epäilty voi käyttää oikeuttaan puolustautua.

Pyyntöjen esittäminen syyttäjälle

Tutustuttuaan tutkinta-aineistoon epäilty ja hänen asianajajansa voivat esittää syyttäjälle pyyntöjä. Pyyntöjen esittämisen tarkoituksena on taata, että rikostutkinta suoritetaan perusteellisesti ja oikeudenmukaisesti.

Epäillyllä on oikeus pyytää

lisätutkinnan suorittamista

epäillyn esittämien uusien todisteiden lisäämistä aineistoon

asian kannalta merkityksettömän aineiston poistamista jne.

Epäillyllä on myös oikeus pyytää, että syyttäjä päättää rikosprosessin, jos sen jatkamiselle ei ole epäillyn mielestä perusteita. Lisäksi epäillyllä on oikeus pyytää, että asia käsitellään laissa säädettyssä yksinkertaistetussa menettelyssä (esim. sovittelumenettely) ilman täysimittaista oikeudenkäyntiä.

Miten pyyntö syyttäjälle esitetään?

Pyyntö on esitettävä syyttäjälle kirjallisesti. Se on toimitettava 10 päivän kuluessa tutkinta-aineistoon tutustumisesta. Jos tutkinta-aineisto on iso ja monitahoinen, syyttäjä voi pidentää määräaikaa (Rikosprosessilain § 225, tuli voimaan 1.9.2011).

Miten pyyntö ratkaistaan?

Syyttäjä tutkii pyynnön 10 päivän kuluessa. Jos syyttäjä ei suostu pyyntöön, asiasta laaditaan päätös ja siitä lähetetään epäillylle jäljennös. Vaikka pyyntö hylättäisiin tässä vaiheessa, epäilty voi ottaa asian uudelleen esille oikeudenkäynnin aikana.

Milloin syyte esitetään?

Epäillyn tutustuttua tutkinta-aineistoon ja syyttäjän tehtyä ratkaisunsa epäillyn pyynnöistä syyttäjä nostaa syyteen, jos hän on vakuuttunut siitä, että todisteet riittävät syyteen ajamiseen oikeudessa.

Miten syyte esitetään?

Syyttäjä laatii syytekirjelmän. Syytekirjelmä sisältää tosiseikat, joihin syyte perustuu, ja tosiseikkoja tukevat todisteet. Syyttäjä antaa syytekirjelmän epäillylle ja tämän asianajajalle sekä lähettää sen tuomioistuimeen.

Voiko syyte muuttua ennen oikeudenkäyntiä?

Tuomioistuin voi käsitellä asian vain syytekirjelmän perusteella. Syyttäjä voi muuttaa tai täydentää syytettä, mutta tällöin on esitettävä uusi syytekirjelmä.

Minua on jo syytetty samasta rikoksesta toisessa maassa. Mitä tapahtuu?

Jos epäilty on todettu syylliseksi samaan rikokseen toisessa maassa tai samaan rikokseen liittyvä rikosprosessi on päättynyt muulla tavoin, häntä ei voida syyttää uudelleen samasta rikoksesta. Tällöin Virossa aloitettu rikosprosessi on keskeytettävä.

Voidaanko asia ratkaista sovittelumenettelyssä?

Kun epäilty on tutustunut tutkinta-aineistoon, hänellä on oikeus pyytää, että syyttäjä aloittaa neuvottelumenettelyn. Jos syyttäjä suostuu, aloitetaan epäillyn ja hänen asianajajansa kanssa neuvottelut siitä, mikä on syyteen kohteena olevan rikoksen oikeudellinen määritelmä ja millainen rangaistus siitä olisi määrättävä.

Jos neuvottelun tuloksena päästää sovintoon, sovinto kirjataan ja toimitetaan tuomioistuimelle vahvistettavaksi. Jos tuomioistuin vahvistaa sovinnon, epäilty tuomitaan rikoksesta sovinnon mukaisin ehdoin.

Lisätietoa ulkomailta asuville (5)

Mikä on eurooppalainen pidätysmääräys?

Eurooppalainen pidätysmääräys on EU:n jäsenvaltion viranomaisen toiselle jäsenvaltiolle esittämä pyyntö tietyn henkilön pidättämisestä, vangitsemisesta tai luovuttamisesta pyynnön esittäneeseen maahan, jotta kyseinen maa voi jatkaa rikosprosessia tai vangita asianomaisen henkilön.

Mitkä ovat oikeuteni, jos minut pidätetään eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla?

Pidätyksen yhteydessä pidätetylle on selitettävä pidätyksen perusteet ja ilmoitettava, että hän voi suostua luovutettavaksi toiseen jäsenvaltioon. Päätöstä ei voi myöhemmin muuttaa, jos pidätetty suostuu luovutukseen. Pidätetyllä on oikeus maksuttomaan oikeusapuun ja tulkkiin.

Miten luovutuksestani toiseen jäsenvaltioon päätetään?

Tuomioistuin päättää luovuttamisesta tai luovuttamisesta kieltäytymisestä. Pidätetty, hänen asianajajansa ja syyttäjä osallistuvat oikeuskäsittelyyn.

Tuomioistuimen on kuultava pidätetyn mielipide luovutuksesta. Tuomioistuin tekee päätöksen, jossa luovutukseen joko suostutaan tai siitä kieltäydytään.

Pidätetyllä on päätöksen saatuaan kolme päivää aikaa hakea siihen muutosta piirituomioistuimelta (*ringkonnakohus*). Piirituomioistuimella on 10 päivää aikaa ratkaista muutoksenhakemus. Sen päätös on lopullinen.

Miten nopeasti luovuttamisestani toiseen jäsenvaltioon päätetään?

Jos pidätetty on suostunut luovutukseen, päätös on tehtävä 10 päivän kuluessa. Jos pidätetty ei ole suostunut luovutukseen, lopullinen päätös

luovuttamisesta tai luovuttamisesta kieltäytymisestä on tehtävä 60 päivän kuluessa pidätyksestä. Poikkeustapauksissa tätä määräaikaa voidaan jatkaa 30 päivällä. Jos luovuttamista koskeva oikeuden päätös on tullut lainvoimaiseksi, luovutettava henkilö on lähetettävä pyynnön esittäneeseen maahan 10 päivän kuluessa. Jos häntä ei luovuteta tämän määräajan kuluessa, hänet on vapautettava.

Millä edellytyksillä minut voidaan luovuttaa toiseen maahan?

Toinen maa voi pyytää henkilön luovuttamista, jos se on aloittanut rikosprosessin ja laatinut pidätysmääräyksen tai jos maassa toimiva tuomioistuin on tuominut henkilön vankeuteen. Jos Viro vastaanottaa toisen maan luovutus- tai pidätyspyynnön Interpolin kautta, henkilö voidaan pidättää ja vangita luovutusmenettelyn ajaksi. Luovutusmenettelyn aikana henkilöä voidaan pitää vangittuna enintään yhden vuoden ajan. Tuomioistuin päättää, sallitaanko luovutus.

Voinko ottaa yhteyttä maani suurlähetystöön, kun minut pidätetään?

Jos kyseessä on ulkomaan kansalainen, jäljennös pidätysmääräyksestä lähetetään Viron [ulkoministeriölle](#) (*välisministerium*). Ulkoministeriö ilmoittaa pidätyksestä asianomaisen maan suurlähetystölle tai konsuliedustustolle. Pidätetyllä on oikeus pyytää tapaamista maansa konsuliedustuston virkamiehen kanssa.

Hankitaanko paikalle tulkki, jos en osaa paikallista kieltä?

Tutkintaviranomaisen ja syyttäjän on varmistettava, että tulkki on käytettävissä. Tulkki on hankittava paikalle kaikkiin rikosprosessin menettelyihin, joissa vastaaja on läsnä. Tulkilla on velvollisuus tulkata kaikki rikosprosessiin liittyvä täsmällisesti ja kokonaan. Tulkkauksen on suullista.

Syytetty voi pyytää syytekirjelmän kääntämistä äidinkielelleen tai muulle osaamalleen kielelle. Muita rikosprosessin asiakirjoja ei käännetä kirjallisesti.

Onko minun oltava maassa rikosprosessin aikana? Voinko poistua maasta?

Vastaajan ei ole pakko jäädä maahan koko rikosprosessin ajaksi. Hänen on kuitenkin saavuttava pyydettyä tutkintaviranomaisen luo, jotta tämä voi toteuttaa prosessiin liittyvät toimet. Tutkintaviranomainen voi kieltää vastaajaa poistumasta asuinpaikastaan ilman lupaa.

Jos vastaaja haluaa poistua asuinpaikastaan yli 24 tunniksi, hänen on saatava tutkintaviranomaiselta etukäteislupa. Jos vastaaja ei saavu tutkintaviranomaisen luo pyydettyä tai hän rikkoo kieltoa poistua asuinpaikastaan, hänet voidaan vangita.

Voidaanko minua kuulustella ulkomailta käsin esimerkiksi videoyhteyden välityksellä?

Tutkintaviranomainen voi suorittaa kuulustelun ulkomailta videoyhteyden välityksellä. Tällainen kuulustelu voi tapahtua vain kuulusteltavan suostumuksella.

Linkkejä

[Rikosprosessilaki](#)

[Rikosprosessilaki englanninkielisenä \(ei sisällä kaikkia muutoksia\)](#)

Päivitetty viimeksi: 01/10/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

3 – Oikeuteni oikeudenkäynnin aikana

Missä oikeudenkäynti pidetään?

Kaikki rikosasiat ratkaistaan [käräjäoikeudessa](#) (*maakohus*), ja yleensä päätöksen tekee yksi tuomari. Ensimmäisen oikeusasteen rikosasioita käsittelee puheenjohtajasta ja kahdesta maallikotuomarista koostuva kokoonpano.

Onko oikeudenkäynti julkinen?

Oikeudenkäynti on julkinen.

Tuomioistuin voi kuitenkin määrätä oikeudenkäynnin pidettäväksi osittain tai kokonaan suljetuin ovin

suojellakseen valtiosalaisuuksia tai liikesalaisuuksia

suojellakseen yleistä moraalista, perhettä tai yksityiselämää

alikäisen edun vuoksi

oikeudenkäytön edun vuoksi, mukaan lukien tapaukset, joissa julkinen oikeudenkäynti voisi vaarantaa tuomioistuimen, menettelyn osapuolten tai todistajien turvallisuuden.

Voivatko syytteet muuttua oikeudenkäynnin aikana?

Syyttäjä voi muuttaa tai laajentaa syytettä ennen oikeuskäsittelyn päättymistä. Tällöin syyttäjän on laadittava uusi syytekirjelmä. Uutta syytekirjelmää ei laadita, jos syytettä muutetaan vastaajan eduksi. Jos syytettä muutetaan, vastaajalla ja tämän asianajajalla on oikeus pyytää oikeudenkäynnin lykkäämistä, jotta vastaaja voi valmistella puolustustaan.

Entä jos tunnustan syyllisyyteni kaikkiin syytteisiin tai osaan niistä oikeudenkäynnin aikana?

Tunnustus katsotaan yhdeksi rikokseen liittyväksi todisteeksi. Vaikka vastaaja tunnustaisi rikoksen, syyttäjän on edelleen osoitettava hänen syyllisyytensä myös muilla todisteilla.

Onko minun oltava läsnä oikeudenkäynnissä? Voidaanko se pitää ilman minua?

Vastaajan on oltava läsnä oikeudenkäynnissä. Oikeudenkäynti voidaan pitää ilman vastaajan läsnäoloa seuraavissa poikkeustapauksissa:

Vastaaja on häirinnyt oikeudenkäyntiä, eikä ole piitannut tuomarin määräyksistä, ja hänet on poistettu oikeussalista tämän vuoksi.

Vastaaja ei ole Viron tasavallan alueella, eikä hän ole saapunut tuomioistuimeen ja asia on mahdollista käsitellä vastaajan poissa ollessa.

Vastaaja on oikeudessa tapahtuneen kuulustelun jälkeen sellaisessa tilassa, ettei hän pysty jatkamaan oikeudenkäyntiä, ja asia on mahdollista käsitellä vastaajan poissa ollessa.

Asun ulkomailta. Voinko osallistua oikeudenkäyntiin videoyhteyden välityksellä?

Tuomioistuimella on oikeus antaa vastaajan osallistua oikeudenkäyntiin videoyhteyden välityksellä, jos vastaajan on hankalaa saapua paikalle.

Videoyhteyden välityksellä osallistumiseen vaaditaan vastaajan suostumus.

Hankitaanko paikalle tulkki, jos en ymmärrä, mitä tapahtuu?

Jos vastaaja ei ymmärrä oikeudenkäyntikieltä, tuomioistuimen on hankittava tulkki oikeudenkäynnin ajaksi. Tulkkauksen on suullista (kirjallisia käännöksiä ei tehdä).

Onko asianajajan käyttö pakollista? Hankitaanko minulle asianajaja?

Vastaajalla on oltava asianajaja ja, jos vastaaja ei ole valinnut asianajajaa itse, Viron asianajajaliitto (Eesti Advokatuur) nimittää hänelle asianajajan (ks. [tietosivu 1](#)).

Voinko puhua oikeudenkäynnissä? Onko minun pakko puhua oikeudenkäynnissä?

Vastaajalla on oikeus puhua oikeudenkäynnin aikana ja ilmaista mielipiteensä kaikista asiaan liittyvistä seikoista. Vastaajan ei kuitenkaan ole pakko puhua oikeudenkäynnin aikana, ja hänellä on myös oikeus vaieta.

Mitä tapahtuu, jos en kerro totuutta oikeudenkäynnin aikana?

Vastaajalla ei ole velvollisuutta kertoa oikeudessa totuutta. Häntä ei voida rangaista, vaikka hän ei kertoisi totuutta. Jos oikeudenkäynnissä osoitetaan, että vastaaja on valehdellut oikeudessa, vastaajan koko lausuntoa (myös sen totuudenmukaisia osia) voidaan pitää epäuskottavana. Tällöin lausuntoa ei katsota todisteeksi.

Voinko vastustaa minua vastaan esitettyjä todisteita?

Vastaajalla on oikeus vastustaa todisteita, joita esitetään oikeudessa häntä vastaan. Todisteita ei saa käyttää oikeudessa, jos ne on hankittu lainvastaisesti.

Vastaajalla on oikeus kiistää todisteiden uskottavuus ja lainmukainen hyväksyttävyyys.

Vastaaja ja hänen asianajajansa voivat vastustaa todisteita suullisesti ja kirjallisesti prosessin jokaisessa vaiheessa oikeudenkäynnin päättymiseen saakka.

Millaisia todisteita voin esittää omasta puolestani?

Vastaajalla on oikeus esittää oikeudenkäynnissä kaikki asian kannalta merkitykselliset todisteet, jotka on hankittu lakia noudattaen.

Mitä edellytyksiä todisteisiini sovelletaan?

Yleensä uusien todisteiden esittämiseksi on esitettävä pyyntö rikostutkinta-aineiston tutkimisen jälkeen ja viimeistään kolme työpäivää ennen

oikeudenkäyntiä edeltävää tuomioistuinkäsittelyä. Uusia todisteita voidaan kuitenkin esittää myös oikeudenkäynnin aikana, jos niitä ei ole ollut pätevästä syystä mahdollista esittää aiemmin.

Voinko käyttää yksityisetsivää todisteiden keräämiseen?

Vastaajalla on oikeus käyttää yksityisetsivää todisteiden hankkimiseen. Yksityisetsivän keräämiä todisteita voidaan käyttää oikeudessa, jos ne on hankittu lakia noudattaen.

Voinko pyytää todistajia puhumaan edukseni?

Vastaajalla on oikeus pyytää, että oikeuteen kutsutaan ihmisiä, joilla on asian ratkaisemisen kannalta välttämätöntä tärkeää tietoa.

Voinko minä tai voiko asianajajani esittää kysymyksiä muille todistajille? Voinko minä tai voiko asianajajani kiistää todistajanlausunnon?

Vastaajalla ja hänen asianajajallaan on oikeus kuulustella kaikkia todistajia. Vastaajalla on oikeus ilmaista mielipiteensä todistajanlausunnon merkityksellisyydestä ja totuudenmukaisuudesta. Vastaajalla on oikeus esittää todisteita, jotka osoittavat todistajanlausunnon vääräksi tai antavat aiheen epäillä lausunnon uskottavuutta.

Otetaanko aiempia rikostuomioitani koskevat tiedot huomioon oikeudenkäynnissä?

Oikeudenkäynnissä voidaan ottaa huomioon ainoastaan [rikosrekisteriin](#) merkityt, vastaajan aiempia rikoksia koskevat tiedot, joita ei ole poistettu rikosrekisteristä (rikos poistetaan rikosrekisteristä 1–15 vuoden kuluttua rangaistuksen suorittamisesta rikoksen vakavuudesta riippuen).

Huomioon voidaan ottaa myös muista maista saadut tiedot vastaajan aiemmista rikoksista. Oikeudessa huomioon otettavat rikokset on lueteltava syytekirjelmässä. Tiettyjen rikosten yhteydessä vastaavan rikoksen aiempi tekeminen voi johtaa ankarampaan rangaistukseen.

Miten oikeudenkäynti päättyy?

Käsittelyn jälkeen tuomioistuin toteaa vastaajan joko syyttömäksi tai syylliseksi. Vastaaja todetaan syyttömäksi, jos oikeudenkäynnissä ei ole osoitettu, että rikos on tapahtunut tai että rikoksen on tehnyt vastaaja. Vastaaja vapautetaan myös, jos syyttäjä luopuu syytteestä. Vastaaja tuomitaan syylliseksi, jos oikeudessa on osoitettu, että vastaaja teki rikoksen.

Jos vastaaja todetaan syylliseksi, tuomioistuin määrää vastaajalle lain mukaisen rangaistuksen. Mahdollisia rangaistuksia ovat seuraavat:

sakkorangaistus, jonka suuruus on 30–500 kertaa vastaajan keskimääräinen päivittäinen tulo

vankeusrangaistus, jonka pituus on 30 päivästä 20 vuoteen tai elinkautinen.

Vastaajan suostumuksella tuomioistuin voi määrätä vankeuden sijasta yhdyskuntapalvelua.

Joissakin olosuhteissa tuomioistuin voi myös päättää määrätä koetusajan. Tällöin tuomitun ei tarvitse suorittaa alkuperäistä rangaistusta tai hänen on suoritettava se vain osittain, ellei hän tee uutta rikosta koetusajalla. Koetusajan pituus on 3–5 vuotta.

Päärangaistuksen lisäksi tuomioistuin voi määrätä lisärangaistuksia, kuten kieltää tuomittua harjoittamasta tiettyä toimintaa tai karkottaa tämän Virosta. Myös rikokseen liittyvä omaisuus voidaan tuomita menetettäväksi.

Mikä on rikoksen uhrin rooli oikeudenkäynnissä?

Rikoksen uhrilla on oikeus osallistua oikeudenkäyntiin, antaa lausuntoja ja esittää todisteita, vaatia korvausta rikoksen aiheuttamasta haitasta ja ilmaista mielipiteensä syyttäjän vastaajalle esittämästä rangaistuksesta.

Linkkejä

[Rikosprosessilaki](#)

[Rikosprosessilaki englanninkielisenä \(ei sisällä kaikkia muutoksia\)](#)

[Rikoslaki](#)

[Rikoslaki englanninkielisenä \(ei sisällä kaikkia muutoksia\)](#)

Päivitetty viimeksi: 01/10/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tämän sivun alkukielistä versiota [et](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

4 – Oikeuteni oikeudenkäynnin päättyttyä

Voinko hakea muutosta tuomioon?

Vastaajalla on oikeus hakea muutosta tuomioon. Muutosta voi hakea sekä syylliseksi tuomitsemiseen että rangaistukseen. Muutosta voi hakea joko koko tuomioon tai sen osaan.

Miten muutoksenhaku tapahtuu?

Vastaajan on ilmoitettava tuomion antaneelle tuomioistuimelle haluavansa hakea muutosta tuomioon. Tämä on tehtävä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa tuomioistuimen päätöksen julkistamisesta. Ilmoituksen voi tehdä myös faksitse.

Muutoksenhakemus esitetään tuomion antaneelle tuomioistuimelle 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vastaajalla oli ensimmäinen tilaisuus tutustua tuomioon. Muutoksenhakemus tehdään kirjallisesti ja lähetetään tuomioistuimelle postitse tai faksitse. Syyttäjän ja puolustusasianajajan laatima muutoksenhakemus toimitetaan tuomioistuimelle myös sähköisesti.

Tuomion antanut tuomioistuin lähettää muutoksenhakemuksen ja rikostutkinta-aineiston [ylioikeuteen](#) (ringkonnaakohtus).

Mitä tapahtuu, jos haen muutosta tuomioon?

Jos alkuperäiseen tuomioon haetaan muutosta, sitä ei panna täytäntöön, ennen kuin muutoksenhakutuomioistuin on tehnyt ratkaisunsa. Jos vastaaja on vangittu ennen tuomion antamista tai sen jälkeen, häntä ei vapauteta muutoksenhaun perusteella. Vastaaja voidaan pitää vangittuna, kunnes muutoksenhakemus on ratkaistu. Laissa ei ole säädetty määräaika muutoksenhakemuksen käsittelylle, mutta käsittelyn on tapahduttava kohtuullisen ajan kuluessa.

Voinko esittää uusia todisteita muutoksenhakemukseni tueksi? Mitä edellytyksiä tässä sovelletaan?

Vastaajalla on oikeus esittää uusia todisteita muutoksenhaun aikana, jos on olemassa pätevä syy, miksi niitä ei ole esitetty jo aiemmin.

Mitä muutoksenhakukäsittelyssä tapahtuu?

Muutoksenhakukäsittelyssä tutkitaan muutoksenhakemuksessa esitetyt väitteet. Tuomioistuin voi käsitellä muutoksenhakemuksen myös ilman vastaajan läsnäoloa. Muutoksenhakemuksen käsiteltyään tuomioistuin voi

hylätä muutoksenhakemuksen

muuttaa alioikeuden tuomiota tai antaa uuden tuomion

kumota alioikeuden tuomion ja päättää rikosoikeudenkäyntimenettelyn

kumota alioikeuden tuomion ja palauttaa asian alioikeuteen uudelleen käsiteltäväksi.

Voiko muutosta hakea ylemmästä oikeusasteesta, jos ensimmäistä muutoksenhakemusta ei hyväksytä?

Ylioikeuden päätökseen voi hakea muutosta tekemällä päätöksestä ns. kassaatiovalituksen (*kassatsioonkaebus*) [korkeimpaan oikeuteen](#) (*Riigikohus*). Kassaatiovalituksen voi esittää vain asianajajan kautta.

Jos haluaa tehdä kassaatiovalituksen, asiasta on ilmoitettava ylioikeuteen seitsemän päivän kuluessa muutoksenhakemuksesta tehdyn päätöksen julkistamisesta.

Varsinainen kassaatiovalitus on esitettävä 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vastaajalla oli ensimmäinen tilaisuus tutustua ylioikeuden päätökseen. Kassaatiovalitus tehdään korkeimpaan oikeuteen muutoksenhausta päätöksen tehneen ylioikeuden kautta.

Korkeimmalla oikeudella on oikeus päättää, käsittelee se kassaatiovalituksen vai ei. Korkein oikeus ei perustele kielteistä päätöstään.

Milloin tuomio on lopullinen?

Tuomiosta tulee lopullinen, kun siitä tulee lainvoimainen. Tämä tapahtuu, kun muutoksenhakemuksen tai kassaatiovalituksen esittämisen määräaika on kulunut. Kassaatiovalituksen kohteena olevasta tuomiosta tulee lainvoimainen, kun korkein oikeus kieltäytyy kassaatiomenettelystä tai tekee ratkaisunsa.

Jos muutoksenhaku hyväksytään, merkitäänkö tuomio rekisteriin?

Tuomio merkitään rangaistusrekisteriin vain, jos se pannaan täytäntöön. Jos korkein oikeus kumoaa tuomion antaneen tuomioistuimen tuomion, sitä ei merkitä rangaistusrekisteriin.

Saanko korvausta, jos ensimmäinen tuomio oli väärä?

Vastaajalla on oikeus vahingonkorvaukseen aiheutuneesta haitasta, jos hänen vapautensa on riistetty perusteettomasti. Korvausta voi hakea kirjallisesti [valtiovaraministeriöstä](#) (*rahandusministerium*) kuuden kuukauden kuluessa vapauttavan tuomion tai rikosoikeudenkäyntimenettelyn päättäneen päätöksen voimaantulosta.

Korvaus on kiinteämääräinen, ja sen suuruus on seitsemän kertaa Viron tasavallassa voimassa oleva päivittäinen minimipalkka jokaiselta vangittuna vietetyltä päivältä. Lisäksi vastaajalla on oikeus vaatia valtiota korvaamaan vastaajan asianajajalleen maksama palkkio.

Olen ulkomaalainen. Voidaanko minut palauttaa kotimaahan oikeudenkäynnin jälkeen?

Tuomioistuin voi päättää lisärangaistuksena karkottaa Virossa laillisesti asuvan ulkomaalaisen, joka on tuomittu tuottamuksellisesta rikoksesta vankeusrangaistukseen, ja kieltää kyseistä henkilöä tulemasta Viron alueelle kymmeneen vuoteen. Koska karkotus Virossa katsotaan rangaistukseksi, myös siihen on mahdollista hakea muutosta.

Jos ulkomaalaisella ei ole oikeutta asua Virossa, karkotus tapahtuu automaattisesti ilman tuomioistuimen päätöstä. Ulkomaalaisella on oikeus riitauttaa karkotus valittamalla siitä [hallintotuomioistuimeen](#) (*halduskohtus*). Riitauttamisella ei kuitenkaan voida lykätä karkotuksen täytäntöönpanoa tuomioistuinkäsittelyn ajaksi.

Jos minut tuomitaan, voidaanko minua syyttää uudelleen samasta rikoksesta?

Jos vastaaja tuomitaan, tuomioistuimessa ei voida ajaa uudelleen samaa syytettä häntä vastaan.

Merkitäänkö tuomiota koskevat tiedot rekisteriin ja miten näitä tietoja säilytetään?

Tuomiota koskevat tiedot merkitään [rikosrekisteriin](#). Rekisteriä pitää yllä [oikeusministeriö](#) ja hallinnoi [rekisteri- ja tietojärjestelmäkeskus](#). Rekisteriin kirjatut tiedot ovat julkisia laissa säädettyjä tapauksia lukuun ottamatta.

Tietoja voidaan luovuttaa muiden maiden viranomaisille, jos se on sallittua kansainvälisten sopimusten nojalla. Rangaistusta koskevien tietojen säilyttämiseen ei tarvita asianomaisen henkilön suostumusta. Tiedot tuomiosta säilytetään ilman tuomitun erillistä suostumusta ja poistetaan rekisteristä laissa säädetyn määräajan kuluttua (1–15 vuotta rangaistuksen suorittamisesta rikoksen vakavuuden mukaan).

Linkkejä

[Rikosprosessilaki](#)

[Rikosprosessilaki englanninkielisenä \(ei sisällä kaikkia muutoksia\)](#)

[Laki rangaistusrekisteristä](#)

[Laki rangaistusrekisteristä englanninkielisenä \(ei sisällä kaikkia muutoksia\)](#)

[Laki perusteettomasta vapaudenriistosta kärsineelle henkilölle aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta valtion varoista](#)

[Laki perusteettomasta vapaudenriistosta kärsineelle henkilölle aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta valtion varoista englanninkielisenä \(ei sisällä kaikkia muutoksia\)](#)

[Laki maastapoistumisvelvollisuudesta ja maahantulokiellosta](#)

[Laki maastapoistumisvelvollisuudesta ja maahantulokiellosta englanninkielisenä \(ei sisällä kaikkia muutoksia\)](#)

Päivitetty viimeksi: 01/10/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tämän sivun alkukielistä versiota [et](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

5 – Liikennerikkomukset

Miten käsitellään vähäisiä liikennerikkomuksia?

Ylinopeudesta ja pysäköintivirheistä sekä muiden liikennesääntöjen rikkomisesta määrätään seuraamukset rikkomusmenettelyssä.

Rikkomusmenettelyn suorittaa [poliisi](#) joko rikkomuksen havaitsemispaikalla tai poliisiasemalla.

Rangaistusta ei ole pakko määrätä paikan päällä. Sen sijaan voidaan antaa varoitus tai enintään 15 euron suuruinen rikesakko. Päätös voidaan tehdä myös nopeutetussa menettelyssä paikan päällä, jolloin määrätään enintään 400 euron suuruinen sakko. Tällainen päätös voidaan antaa vain rikkomuksen tekijän suostumuksella. Rikkomuksen tekijän lausunnot voidaan tallentaa ääni- tai videonauhalle.

Jos ylinopeudesta jää kiinni valvontakamerassa, rikesakko voidaan määrätä ajoneuvon omistajalle tai rekisteriin merkitylle käyttäjälle. Rikesakon enimmäismäärä on 190 euroa. Sakkoilmoitus lähetetään postitse. Jos sakosta on eri mieltä, siitä voi valittaa 30 päivän kuluessa vastaanottamisesta. Valitus on toimitettava sakkoilmoituksen lähettäneelle poliisiasemalle. Jos moottoriajoneuvosta vastuussa oleva luonnollinen henkilö kiistää sakkoilmoituksen, koska moottoriajoneuvoa oli käyttänyt joku toinen, hänen on ilmoitettava valituksessaan sakkoilmoitukseen merkittynä ajankohtana moottoriajoneuvoa käyttäneen henkilön etu- ja sukunimi, kotiosoite, ajokortin numero sekä syntymäaika tai henkilötunnus.

Jos on eri mieltä väitettyä rikkomusta koskevasta poliisin näkemyksestä, paikan päällä suoritettava menettely on oikeus vastustaa. Tällöin poliisi laatii rikkomuksesta paikan päällä ilmoituksen, mutta rangaistusta ei määrätä välittömästi.

Asiakirjat toimitetaan poliisiasemalle, jossa rikkomuksesta kerätään todisteet. Rikkomuksesta epäillyllä on oikeus vaieta kuulusteluissa. Hänellä on myös oikeus asianajajaan ja tulkkiin. Rikkomuksesta epäillyllä on oikeus tarkistaa rikkomusmenettelyn aikana kerätty aineisto ja vastustaa syytteitä.

Vastalause on toimitettava 15 päivän kuluessa rikkomusta koskevan ilmoituksen saamisesta. Epäillylle kerrotaan, milloin hän voi saada poliisiasemalta jäljennöksen rikkomusta koskevasta päätöksestä. Jäljennöksen saamiseksi epäillyn tai hänen asianajajansa on mentävä poliisiasemalle. Jäljennöstä ei lähetetä postitse.

Liikennerikkomuksesta voidaan määrätä enintään 1 200 euron suuruinen sakko. Vakavasta liikennerikoksesta epäilty voidaan pitää vangittuna enintään 30 päivää. Vangitsemispäätöksen voi tehdä vain tuomioistuin. Lisäksi voidaan määrätä enintään kahden vuoden pituinen ajokieltö.

Poliisin päätöksestä voi valittaa [käräjäoikeuteen](#). Valitus on tehtävä 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona päätös tuli ensimmäisen kerran saataville.

Myös Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kansalaisia voidaan rangaista liikennerikkomuksista.

Merkitäänkö tällaiset rikkomukset rikosrekisteriin?

Muut liikenne rikkomuksista määrättyt rangaistukset kuin rikesakot merkitään rikosrekisteriin. Rangaistusta koskevat tiedot poistetaan rekisteristä ja siirretään arkistoon yhden vuoden kuluttua siitä, kun rikkomuksesta määrätty sakko, vankeusrangaistus tai yhdyskuntapalvelu on suoritettu tai siitä, kun ajolupa on peruutettu päärangaistuksena.

Linkkejä

 [Liikennelaki](#)

 [Liikennelaki englanninkielisenä \(ei sisällä kaikkia muutoksia\)](#)

 [Laki rikkomusmenettelystä](#)

 [Laki rikkomusmenettelystä englanninkielisenä \(ei sisällä kaikkia muutoksia\)](#)

Päivitetty viimeksi: 01/10/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.